

УДК 316.472.4:316.774]:378

DOI: 10.31866/2617-796X.7.1.2024.306999

Марина Зацерківна,

кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент кафедри журналістики та міжнародних відносин,
Київський університет культури,
Київ, Україна
zatserkivna@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-0745-7671>

Вікторія Халіманенко,

асистент кафедри івент-менеджменту та індустрії дозвілля,
Київський національний університет культури і мистецтв,
Київ, Україна
vika.khalimanenko@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0003-9145-8884>

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ЕФЕКТИВНЕ СЕРЕДОВИЩЕ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Мета статті – дослідити вплив соціальних мереж на використання електронних ресурсів у освітньому середовищі, визначити їхній вплив на ефективність освітнього процесу, а також розробити рекомендації для оптимізації інтеграції соціальних мереж в освітні практики.

Методи дослідження. Задля ефективного досягнення мети дослідження використано методи аналізу й синтезу, узагальнення теоретичних даних, спостереження, а також системний підхід. Це все дало змогу більш повно проаналізувати та зрозуміти вплив соціальних мереж на використання електронних ресурсів у навчальному середовищі.

Наукова новизна полягає в системному підході до вивчення впливу соціальних мереж на освітнє середовище, урахуваючи як позитивні, так і негативні аспекти їх використання. У статті наведено нові методи та рекомендації, які можна впроваджувати в освітніх установах для покращення освітнього процесу та підвищення якості освіти.

Висновки. Отже, соціальні мережі слугують потужними платформами для розповсюдження навчальних матеріалів. Вони дають змогу легко ділитися інформацією, організовувати групові обговорення та підтримувати постійний контакт між учасниками освітнього процесу. Використання таких платформ сприяє активному обміну знаннями та досвідом, що підвищує загальний рівень навчання.

Соціальні мережі також відіграють важливу роль у мотивації студентів до навчання. Вони надають можливість самовираження, участі в спільнотах за інтересами й отримання негайного зворотного зв'язку. Це створює сприятливі умови для активного залучення студентів до освітнього процесу, що у свою чергу позитивно впливає на їхню академічну успішність.

Водночас є певні виклики та ризики, пов'язані з використанням соціальних мереж у навчанні. Зокрема, це стосується відволікання уваги студентів, зниження концентрації

на навчання та ризиків кібербезпеки. Для подолання цих викликів необхідно розробляти та впроваджувати чіткі політики й стратегії управління використанням соціальних мереж, які охоплюють заходи з безпеки, правила поведінки та етичні стандарти.

Ефективне використання соціальних мереж в освітньому середовищі залежить від збалансованого підходу, який урахує як їхні переваги, так і потенційні ризики. Підвищення цифрової грамотності, розробка відповідних політик і стратегій управління, а також активне залучення студентів до освітнього процесу через соціальні мережі сприятимуть покращенню якості освіти та підготовці студентів до викликів сучасного світу.

Ключові слова: ефективне середовище; освітній процес; соціальні мережі; комунікація; освітнє середовище.

Вступ. Сучасний світ характеризується стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ), що докорінно змінює підходи до навчання та надання освітніх послуг. Соціальні мережі, які є невід’ємною частиною повсякденного життя мільйонів людей, стають потужним інструментом для поширення та доступу до електронних ресурсів. Використання соціальних мереж в освітньому середовищі відкриває нові можливості для інтерактивного навчання, взаємодії між студентами й викладачами, а також для організації та управління навчальними матеріалами.

В умовах пандемії COVID-19 та російсько-української війни, коли дистанційне навчання стало необхідністю, соціальні мережі й електронні ресурси стали ключовими елементами в забезпеченні безперервності освітнього процесу в Україні. Це підтверджує важливість дослідження їхнього впливу на якість і ефективність навчання.

Проте, незважаючи на використання соціальних мереж в освіті, залишається недостатньо вивченим їх вплив на мотивацію студентів, засвоєння знань і взаємодію між учасниками освітнього процесу. Результати цього дослідження можуть бути корисними для освітніх установ, викладачів, розробників навчальних матеріалів та освітніх платформ, а також для самих студентів, оскільки сприятимуть ефективнішому використанню соціальних мереж в освітньому процесі. Ураховуючи значний потенціал соціальних мереж як інструменту навчання, дослідження цієї теми має велике значення для розвитку сучасної освіти та підвищення її якості в умовах цифровізації суспільства.

Сучасне освітнє середовище стрімко змінюється під впливом новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. Одним з найбільш значущих факторів цієї трансформації є поширення соціальних мереж, які стають більш важливими інструментами в процесі навчання. Незважаючи на численні дослідження в галузі освіти та технологій, залишається багато невирішених питань щодо конкретних механізмів і наслідків впливу соціальних мереж на використання електронних ресурсів в освітньому середовищі.

Ураховуючи актуальність і масштабність цієї проблеми, необхідно ґрунтовно дослідити, виявити та проаналізувати різні аспекти впливу соціальних мереж на використання електронних ресурсів в освітньому середовищі. Це дасть змогу не тільки краще зрозуміти наявні виклики, а й розробити практичні рекомендації для оптимізації освітнього процесу з використанням сучасних технологій.

Аналіз літератури показав, що сьогодні тема використання соціальних мереж в освіті викликає великий інтерес. Зокрема, про доцільність застосування мережного навчання у вищій школі зазначено в дослідженнях Р. Гуревича та ін. (2015), Ю. Дюлічевої (2012), О. Щербакова та Г. Щербини (2012) тощо. Освітні можливості соціальних мереж представлено в працях Ю. Єчкало (2013), С. Івашньої (2012), І. Карпи (2015), О. Коневщинської та С. Литвинової (2016).

Однак варто зазначити, що поза увагою дослідників залишилося розроблення рекомендацій для закладів освіти щодо успішного впровадження використання соціальних мереж в освітньому процесі.

Відтак **метою цієї статті** є дослідження впливу соціальних мереж на використання електронних ресурсів у освітньому середовищі, визначення їхнього впливу на ефективність освітнього процесу, а також розробка рекомендацій для оптимізації інтеграції соціальних мереж в освітні практики.

Завдання статті:

- визначення впливу соціальних мереж на доступність електронних ресурсів;
- оцінка впливу соціальних мереж на мотивацію та залученість студентів;
- ідентифікація ризиків і переваг використання соціальних мереж;
- розробка методології інтеграції соціальних мереж з електронними ресурсами.

Результати дослідження. Соціальна мережа – «віртуальний майданчик, що забезпечує своїми засобами спілкування, підтримку, створення, розбудову, відображення та організацію соціальних контактів, у тому числі й обмін даними між користувачами й обов'язково передбачає попереднє створення облікового запису» (Івашнюва, 2012). Це «інтерактивний, багатокористувацький веб-сайт, контент якого наповнюється самими учасниками мережі, автоматизоване соціальне середовище, що дозволяє спілкуватися групі користувачів, об'єднаних спільним інтересом» (Щербаков та Щербина, 2012).

Соціальні мережі стали важливими платформами для розповсюдження навчальних матеріалів у сучасному освітньому середовищі, значно розширюючи можливості доступу до знань. Завдяки широкому охопленню аудиторії та інтерактивним функціям ці мережі дають змогу студентам і викладачам ефективно обмінюватися інформацією та навчальними ресурсами.

Однією з основних переваг соціальних мереж є можливість швидкого і зручного поширення матеріалів. Викладачі можуть публікувати навчальні матеріали, такі як лекції, презентації, статті та відео, на своїх сторінках або в спеціалізованих групах і спільнотах. Це дає змогу студентам легко отримувати доступ до необхідної інформації, незалежно від їхнього місцезнаходження. Наприклад, через платформи, такі як Facebook або LinkedIn, викладачі можуть створювати групи для своїх курсів, де розмішуватимуть матеріали й анонси, що забезпечить централізований доступ до всіх необхідних ресурсів.

Соціальні мережі також сприяють активній взаємодії та співпраці між студентами й викладачами. Можливість залишати коментарі, ставити запитання та обговорювати матеріали в реальному часі сприяє створенню більш інтерактивного та залученого навчального середовища. Такі функції, як стріми та відеоконференції, доступні на платформах YouTube та Instagram, дають змогу проводити живі

лекції та семінари, що підвищує залученість студентів і покращує розуміння навчальних матеріалів (Карпа, 2015).

Іншою важливою особливістю соціальних мереж є їхня здатність об'єднувати людей з різних куточків світу, створюючи глобальні освітні спільноти. Це дає змогу студентам обмінюватися досвідом та знаннями з колегами з інших країн, що сприяє більш глибокому розумінню предмета та розширенню світогляду. Водночас викладачі можуть співпрацювати з колегами з інших закладів освіти, обмінюватися методичними матеріалами та проводити спільні дослідження.

Соціальні мережі також сприяють підвищенню доступності навчальних матеріалів для студентів з особливими потребами. Завдяки мультимедійним можливостям такі платформи можуть пропонувати матеріали в різних форматах, охоплюючи текстові, аудіо- та відеофайли, що дає змогу адаптувати навчання до індивідуальних потреб студентів. Це важливо для студентів з вадами слуху чи зору, які можуть використовувати спеціальні програми для доступу до контенту (Юфименко, 2020).

Отже, соціальні мережі відіграють ключову роль у сучасному освітньому процесі, надаючи зручні й ефективні інструменти для розповсюдження навчальних матеріалів. Вони сприяють створенню інтерактивного та залученого навчального середовища, підвищуючи доступність і якість освіти. Для максимального аналізу використання соціальних мереж в освітньому процесі варто розглянути деякі ключові мотиваційні аспекти.

1. Спільнота та співпраця – соціальні мережі створюють спільноти, де студенти та викладачі можуть спілкуватися, обмінюватися ідеями та взаємодіяти. Це стимулює почуття приналежності до спільноти та мотивує до активної участі в освітньому процесі.

2. Нагороди та визнання – у соціальних мережах є системи нагород та визнання, такі як лайки, коментарі, репости й інші форми виявлення підтримки. Це може бути мотивувальним фактором для студентів та викладачів, оскільки вони отримують позитивне підтвердження своєї роботи.

3. Доступність і зручність – можливість швидкого та зручного доступу до навчальних матеріалів через соціальні мережі робить навчання більш приємним та ефективним. Це дає змогу студентам зосередитися на навчанні, а не на пошуку інформації.

4. Співробітництво й обмін досвідом – соціальні мережі стимулюють співробітництво та обмін досвідом між користувачами. Це дає змогу студентам навчатися одне в одного, ділитися корисними матеріалами й ідеями; розширює їхні знання та навички.

5. Підтримка та менторство – у соціальних мережах можна знайти підтримку та поради від більш досвідчених користувачів, що може мотивувати розвиток і покращення власних навичок і знань.

6. Інтерактивність і зацікавленість – можливість активної участі, взаємодії та обговорення матеріалів у соціальних мережах створює зацікавленість та підтримує внутрішню мотивацію студентів і викладачів (Гуревич та ін., 2015).

Ці мотиваційні аспекти підсилюють важливість використання соціальних мереж у навчанні та науковій роботі, сприяючи підвищенню якості освітнього процесу та розвитку спільноти освітніх професіоналів.

Залученість студентів через соціальні мережі в освітньому середовищі є ключовим аспектом, що впливає на їхнє активне навчання та здобуття нових знань. Нижченаведені пункти відображають залученість студентів через соціальні мережі:

- інтерактивність;
- спільнота;
- мультимедійність;
- можливість навчатися в будь-який час;
- підтримка та обмін досвідом;
- можливість виявити таланти.

Усі ці аспекти сприяють покращенню залученості студентів через соціальні мережі, роблячи навчання більш ефективним і цікавим для них (Гуревич та ін., 2015).

Взаємодія студентів і викладачів у соціальних мережах має значний вплив на освітнє середовище, забезпечуючи плідну співпрацю та обмін знаннями. Ця взаємодія відкриває широкі можливості для розвитку наукових досліджень та підвищення якості освіти.

Соціальні мережі створюють простір для зручної комунікації між студентами та викладачами. Вони можуть обговорювати актуальні питання, обмінюватися думками й ідеями щодо наукових досліджень, навчальних матеріалів і методик навчання. Ця взаємодія стимулює критичне мислення, аналіз та обґрунтування власних поглядів.

Викладачі в соціальних мережах можуть відстежувати активність студентів, надавати їм зворотний зв'язок та підтримку у вирішенні навчальних завдань. Вони можуть створювати та публікувати наукові матеріали, ділитися своїм досвідом й експертною думкою, що сприяє підвищенню інтересу студентів до конкретних тем і предметів.

Крім того, соціальні мережі сприяють розвитку мережевих зв'язків між студентами та викладачами. Вони можуть вступати до спільнот і груп зі схожими інтересами, де обговорюють актуальні теми, проводять дискусії та розв'язують наукові завдання. Це сприяє формуванню колективної мудрості та спільних зусиль у вирішенні складних проблем (Дюлічева, 2012).

Загалом взаємодія студентів і викладачів у соціальних мережах створює динамічне середовище, яке сприяє активному навчанню, обміну досвідом і підвищенню рівня професійної компетентності всіх учасників освітнього процесу.

Для збалансованого підходу до використання соціальних мереж в освітньому середовищі варто розглянути негативні аспекти та ризики.

1. Втрата часу. Соціальні мережі часто стають джерелом втрати часу, коли студенти та викладачі витрачають багато годин на прокручування стрічки новин, перегляд відео й спілкування з друзями. Це може відривати від наукових досліджень і навчальних завдань.

2. Сприйняття несприятливої інформації. Соціальні мережі можуть бути джерелом негативної або недостовірної інформації, що може вплинути на психічний стан та продуктивність студентів і викладачів.

3. Залежність. Надмірне використання соціальних мереж може призвести до залежності, коли особа втрачає контроль над своїм часом та використанням інтернету, що негативно впливає на навчання та роботу.

4. Порушення конфіденційності. Публікація особистої інформації в соціальних мережах може призвести до порушення конфіденційності та приватності, особливо у випадках, коли важлива інформація стає доступною широкому загалу.

5. Негативний вплив на здоров'я. Занадто довге перебування перед екраном соціальних мереж може викликати негативний вплив на зорове та фізичне самопочуття осіб, що може погіршити продуктивність і концентрацію.

6. Відволікання уваги. Часті сповіщення та новини можуть відвертати увагу студентів і викладачів, особливо під час виконання важливих завдань чи наукових досліджень.

Ризики:

1. Конфіденційність. Використання соціальних мереж може порушити конфіденційність особистих даних та інформації, особливо якщо вона не належить до загальнодоступних джерел.

2. Недостовірна інформація. У соціальних мережах часто поширюється неперевірена інформація, що може призвести до неправильного розуміння та інтерпретації даних для наукової роботи.

3. Залежність. Занадто велике використання соціальних мереж може стати причиною залежності, що впливає на продуктивність і виконання наукових завдань (Коневщинська та Литвинова, 2016).

Зважаючи на вищевикладене, можемо дійти висновку, що ефективне використання соціальних мереж в освітньому середовищі залежить від збалансованого підходу, проте варто враховувати як переваги, так і потенційні ризики.

Практичні рекомендації для ефективного використання соціальних мереж в освітньому середовищі зосереджуються на максимізації їхнього потенціалу для покращення доступу до електронних ресурсів та підвищення якості навчання. Упровадження чітких політик допомагає визначити стандарти й очікування щодо використання соціальних мереж, сприяє підвищенню якості освітнього процесу та захисту особистих даних учасників. Розглянемо їх більш детально.

По-перше, важливо розробити чітку стратегію інтеграції соціальних мереж в освітній процес. Це охоплює вибір відповідних платформ, які найкраще відповідають потребам конкретного курсу або закладу освіти. Викладачі й адміністратори мають чітко визначити, які соціальні мережі будуть використовуватися для різних видів діяльності, таких як обмін матеріалами, обговорення тем, проведення вебінарів і надання зворотного зв'язку (Єчкало, 2013). Наприклад, можна використовувати Facebook для створення закритих груп, де студенти та викладачі зможуть обмінюватися навчальними матеріалами, обговорювати завдання та ставити запитання в режимі реального часу. Такі групи дають змогу створити динамічне навчальне середовище, де учасники активно взаємодіють і підтримують одне одного в процесі навчання.

Іншим прикладом є використання Twitter для освітніх цілей, зокрема для поширення коротких повідомлень і новин, пов'язаних з навчальною програмою.

Викладачі можуть створювати спеціальні хештеги для своїх курсів, що дає змогу студентам швидко знаходити та обговорювати релевантну інформацію. Такий підхід сприяє швидкому поширенню новин та підтримці активної дискусії, навіть поза межами класної кімнати.

YouTube також відіграє важливу роль в освітньому процесі, пропонуючи платформу для розміщення відеолекцій, навчальних відео та інших мультимедійних ресурсів. Викладачі можуть створювати власні канали, де вони публікують відеоматеріали, які студенти можуть переглядати в зручний для них час. Це особливо корисно для дистанційного навчання та самостійного опрацювання матеріалу. Відеоформат дає змогу пояснювати складні концепції наочно, що сприяє кращому засвоєнню знань.

Instagram також знаходить своє місце в освітньому середовищі, особливо для візуально орієнтованих курсів. Викладачі можуть використовувати цю платформу для поширення інфографіки, фотографій з лабораторних занять, а також для проведення живих трансляцій, де вони відповідають на питання студентів та проводять віртуальні екскурсії. Це сприяє створенню більш інтерактивного та залученого навчального досвіду.

LinkedIn Learning є ще одним прикладом успішної інтеграції соціальних мереж в освітній процес. Ця платформа надає доступ до численних курсів і тренінгів з різних галузей знань. Студенти можуть підписуватися на курси, проходити їх у своєму темпі й отримувати сертифікати, які визнають роботодавці. Така інтеграція дає змогу студентам розширювати свої знання та навички, що підвищує їхню конкурентоспроможність на ринку праці.

По-друге, для забезпечення ефективного використання соціальних мереж необхідно проводити навчання для викладачів і студентів. Викладачі повинні бути ознайомлені з методами створення інтерактивного контенту, управління онлайн-дискусіями та використання аналітичних інструментів для моніторингу активності студентів. Студенти у свою чергу мають розуміти, як ефективно використовувати соціальні мережі для навчання, охоплюючи пошук інформації, взаємодію з однолітками й отримання підтримки від викладачів.

Однією з важливих рекомендацій є інтеграція соціальних мереж з наявними навчальними платформами. Це може бути досягнуто через використання вбудованих функцій для обміну контентом, посилання на зовнішні ресурси або проведення синхронних та асинхронних сесій. Така інтеграція дає змогу створити безперервний освітній процес, де студенти можуть легко перемикатися між різними ресурсами та платформами.

Наступним важливим аспектом є створення та підтримка активних навчальних спільнот. Викладачі можуть стимулювати участь студентів у дискусіях, організовувати групові проекти та заохочувати обмін знаннями й ресурсами. Це сприяє створенню середовища, де кожен учасник відчуває свою значущість і залученість до освітнього процесу.

Не менш важливо забезпечити захист конфіденційності та безпеки даних. Викладачі й адміністрація повинні ознайомити студентів з правилами безпечного використання соціальних мереж, охоплюючи налаштування приватності, управління особистою інформацією та розпізнавання кіберзагроз.

Стратегії мають також підтримувати інклюзивність і доступність. Під час використання соціальних мереж потрібно враховувати потреби всіх студентів, зокрема й тих, хто має обмежені можливості доступу до інтернету або спеціальні потреби. Це може охоплювати адаптацію контенту для різних форматів і платформ, забезпечення доступу до навчальних матеріалів у різних форматах та створення умов для участі всіх студентів у освітньому процесі.

Регулярний моніторинг та оцінка ефективності використання соціальних мереж є необхідними для постійного вдосконалення освітнього процесу. Викладачі повинні використовувати аналітичні інструменти для відстеження активності студентів, аналізу їхньої взаємодії з контентом та оцінки результатів навчання. Зворотний зв'язок від студентів допоможе виявити проблеми та визначити найкращі практики, що дасть змогу зробити процес навчання більш ефективним та інклюзивним (Слободяник, 2016).

Отже, ефективне використання соціальних мереж в освітньому середовищі базується на чіткій стратегії, належному навчанні, інтеграції з навчальними платформами, створенні активних навчальних спільнот, забезпеченні безпеки даних і постійному моніторингу результатів. Це дасть змогу максимально використати потенціал соціальних мереж для покращення доступу до електронних ресурсів та підвищення якості освіти.

Висновки. Отже, соціальні мережі слугують потужними платформами для розповсюдження навчальних матеріалів. Вони дають змогу легко ділитися інформацією, організовувати групові обговорення та підтримувати постійний контакт між учасниками освітнього процесу. Використання таких платформ сприяє активному обміну знаннями та досвідом, що підвищує загальний рівень навчання.

Соціальні мережі також відіграють важливу роль у мотивації студентів до навчання. Вони надають можливість самовираження, участі в спільнотах за інтересами та отримання негайного зворотного зв'язку. Це створює сприятливі умови для активного залучення студентів до освітнього процесу, що у свою чергу позитивно впливає на їхню академічну успішність.

Водночас є певні виклики та ризики, пов'язані з використанням соціальних мереж у навчанні. Зокрема, це стосується відволікання уваги студентів, зниження концентрації на навчанні та ризиків кібербезпеки. Для подолання цих викликів необхідно розробляти та впроваджувати чіткі політики й стратегії управління використанням соціальних мереж, які охоплюють заходи з безпеки, правила поведінки й етичні стандарти.

Ефективне використання соціальних мереж в освітньому середовищі залежить від збалансованого підходу, який ураховує як їхні переваги, так і потенційні ризики. Підвищення цифрової грамотності, розробка відповідних політик і стратегій управління, а також активне залучення студентів до освітнього процесу через соціальні мережі сприятимуть покращенню якості освіти та підготовці студентів до викликів сучасного світу.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Гуревич, Р.С., Кадемія, М.Ю., Кобися, В.М., Кобися, А.П., Кізім, С.С., Коношевський, Л.Л., Куцак, Л.В., Люльчак, С.Ю. та Уманець, В. О., 2015. *Формування освітнього інформаційного середовища для підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних закладах*. Вінниця: Планер.
- Дюлічева, Ю.Ю., 2012. Досвід використання соціальних мереж у коледжах та університетах США. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*, 19 (1), с.245-250.
- Єчкало, Ю.В., 2013. Використання соціальних мереж у навчанні фізики. В: *Теорія та методика навчання математики, фізики, інформатики*, [online] 11 (2), с.70-75. Доступно: <<https://lib.iitta.gov.ua/704351/1/554-2197-1-PB.pdf>> [Дата звернення 25 березня 2024].
- Івашнова, С.В., 2012. Використання соціальних сервісів та соціальних мереж в освіті. *Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Серія: Психолого-педагогічні науки*, 2, с.15-17.
- Карпа, І., 2015. Використання веб-сторінок та соціальної мережі Facebook у процесі навчання англійської мови. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 12, с.267-272.
- Коневщинська, О.Е. та Литвинова, С.Г., 2016. Електронні соціальні мережі як складник сучасних соціальних медіа. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 55 (5), с.42-54.
- Слободяник, О.В., 2016. Соціальні мережі як засіб організації самостійної діяльності учнів. *Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*, 2 (9), с.50-57.
- Щербаков, О.В. та Щербина, Г.А., 2012. Соціальна мережа для підтримки навчального процесу у ВНЗ. *Системи обробки інформації*, 8, с.159-162.
- Юфименко, В.Г., 2020. Соціальні мережі як ефективне середовище комунікації в мовній підготовці іноземних студентів. В: *Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика*. Матеріали Всеукраїнської навчально- наукової конференції. Полтава, Україна, 19 березня 2020 р. [online] Полтава: Українська медична стоматологічна академія, с.272-275. Доступно: <<https://repository.pdmu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/66424a51-ce97-4807-bb34-a569dd3e8f46/content>> [Дата звернення 25 березня 2024].

REFERENCES

- Diulicheva, Yu.Iu., 2012. Dosvid vykorystannia sotsialnykh merezh u koledzhakh ta universytetakh SshA [Experience of using social networks in colleges and universities of the USA]. *Bulletin of Luhansk Taras Shevchenko National University. Pedagogical Sciences*, 19 (1), pp.245-250.
- Hurevych, R.S., Kademiia, M.Iu., Kobysia, V.M., Kobysia, A.P., Kizim, S.S., Konoshevskiy, L.L., Kutsak, L.V., Liulchak, S.Iu. and Umanets, V.O., 2015. *Formuvannia osvithnoho informatsiinoho seredovyshcha dlia pidhotovky kvalifikovanykh robitnykiv u profesiino-tekhnichnykh zakladakh* [Formation of educational information environment for the training of skilled workers in vocational schools]. Vinnytsia: Planer.
- Ivashnova, S.V., 2012. Vykorystannia sotsialnykh servisiv ta sotsialnykh merezh v osviti [the use of social services and social networks in education]. *Naukovi zapysky [Nizhynskoho derzhavnoho universytetu im. Mykoly Hoholia]. Serii: Psykholoho-pedahohichni nauky*, 2, pp.15-17.

- Karpa, I., 2015. Vykorystannia veb-storinok ta sotsialnoi merezhi Facebook u protsesi navchannia anhliiskoi movy [The use of Web-pages and social network Facebook in English language teaching]. *Humanities science current issues*, 12, pp.267-272.
- Konevshchynska, O.E. and Lytvynova, S.H., 2016. Elektronni sotsialni merezhi yak skladnyk suchasnykh sotsialnykh media [Social networks as a component of modern social media]. *Information technologies and learning tools*, 55 (5), pp.42-54.
- Shcherbakov, O.V. and Shcherbyna, H.A., 2012. Sotsialna merezha dlia pidtrymky navchalnoho protsesu u VNZ [Social network to support the educational process in higher education]. *Systemy obrobky informatsii*, 8, pp.159-162.
- Slobodianyk, O.V., 2016. Sotsialni merezhi yak zasib orhanizatsii samostiinoi diialnosti uchniv [Social networks as mean of organization of independent activity of students]. *Naukovi zapysky. Seriya: Problemy metodyky fizyko-matematychnoi i tekhnolohichnoi osvity*, 2 (9), pp.50-57.
- Yechkalo, Yu.V., 2013. Vykorystannia sotsialnykh merezh u navchanni fizyky [The use of social networks in teaching physics]. In: *Teoriia ta metodyka navchannia matematyky, fizyky, informatyky* [Theory and methodology of teaching mathematics, physics, computer science], [online] 11 (2), pp.70-75. Available at: <<https://lib.iitta.gov.ua/704351/1/554-2197-1-PB.pdf>> [Accessed 25 March 2024].
- Yufymenko, V.H., 2020. Sotsialni merezhi yak efektyvne seredovyshe komunikatsii v movnii pidhotovtsi inozemnykh studentiv [Social networks as an effective communication medium in the language training of foreign students]. In: *Suchasna medychna osvita: metodolohiia, teoriia, praktyka* [Modern medical education: methodology, theory, practice]. Materials of the All-Ukrainian educational and scientific conference. Poltava, Ukraine, 19 March 2020. [online] Poltava: Ukrainian Medical Stomatological Academy, pp.272-275. Available at: <<https://repository.pdmu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/66424a51-ce97-4807-bb34-a569dd3e8f46/content>> [Accessed 25 March 2024].

UDC 316.472.4:316.774]:378

Maryna Zatserkivna,

*PhD in Social Communications,
Associate Professor at the Department of Journalism
and International Relations,
Kyiv University of Culture,
Kyiv, Ukraine
zatserkivna@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-0745-7671>*

Viktorii Khalimanenko,

*Assistant at the Department of Event Management
and Leisure Industry,
Kyiv National University of Culture and Arts,
Kyiv, Ukraine
vika.khalimanenko@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0003-9145-8884>*

SOCIAL NETWORKS AS AN EFFECTIVE ENVIRONMENT IN THE EDUCATIONAL PROCESS

The purpose of the article is to study the impact of social media on the use of electronic resources in the educational environment, to determine their impact on the effectiveness of the educational process, and to develop recommendations for optimising the integration of social media into educational practices.

Research methods. In order to effectively achieve the research goal, the methods of analysis and synthesis, generalisation of theoretical data, observation, and a systematic approach were used. All of this made it possible to more fully analyse and understand the impact of social media on the use of electronic resources in the learning environment.

The scientific novelty lies in a systematic approach to studying the impact of social media on the educational environment, taking into account both positive and negative aspects of their use. The article presents new methods and recommendations that can be implemented in academic institutions to improve the educational process and enhance the quality of education.

Conclusions. In summary, social media are powerful platforms for educational materials' distribution. They make it easy to share information, organise group discussions and maintain constant contact between participants in the educational process. The use of such platforms facilitates the active exchange of knowledge and experience, which increases the overall level of learning.

Social media also plays an important role in motivating students to study. They provide opportunities for self-expression, participation in communities of interest and immediate feedback. This creates favourable conditions for students to be actively involved in the educational process, which in turn has a positive impact on their academic performance.

At the same time, there are certain challenges and risks associated with the use of social media in education. These include distractions, reduced concentration on learning, and cybersecurity risks. To overcome these challenges, it is necessary to develop and implement

clear policies and strategies for managing the use of social media, including security measures, rules of conduct and ethical standards.

The effective use of social media in the educational environment depends on a balanced approach that takes into account both its benefits and potential risks. Increasing digital literacy, developing appropriate policies and management strategies, and actively engaging students in the educational process through social media will help improve the quality of education and prepare students for the challenges of the modern world.

Keywords: effective environment; educational process; social networks; communication; educational environment.

03.04.2024